

**Національна академія аграрних наук України
Інститут рослинництва ім. В. Я. Юр'єва**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ІР ім. В. Я. Юр'єва НААН
В. В. Кириченко

ПОЛОЖЕННЯ

про навчально-методичний комплекс навчальних дисциплін за яким здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) в Інституті рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН

УХВАЛЕНО

Вчена рада ІР ім. В. Я. Юр'єва НААН
Протокол № 6 від 06 серпня 2019 року

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення про навчально-методичний комплекс навчальних дисциплін за яким здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Інституті рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН за спеціальністю 201 – Агрономія (далі – Положення) є складовою системи управління якістю організації освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії і встановлює єдині вимоги до змісту й оформлення навчально-методичних комплексів навчальних дисциплін, передбачених навчальним планом, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Інституті рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН за спеціальністю 201 – Агрономія (далі – ІР НААН).

1.2. Навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни (далі – НМК навчальної дисципліни) – це сукупність нормативних та навчально-методичних матеріалів у друкованій та електронній формі, необхідних і достатніх для ефективного засвоєння здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії програми навчальної дисципліни, передбаченої навчальним планом.

1.3. Розроблення НМК навчальної дисципліни відбувається відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» та Положення про організацію освітнього процесу підготовки доктора філософії (PhD) в Інституті рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН за спеціальністю 201 – Агрономія, здійснюється у відділах, за якими закріплено відповідні дисципліни, особисто авторськими колективами наукових і науково-педагогічних працівників, на яких покладено функції викладання дисципліни.

1.4. НМК навчальної дисципліни є інтелектуальною власністю авторського колективу та майновою власністю ІР НААН.

1.5. НМК навчальної дисципліни, яку викладають згідно договору про додаткову освітню послугу з оволодіння аспірантами ІР НААН загальнонауковими (філософськими) та мовними компетентностями, розробляє відповідна кафедра Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка МОН.

1.6. За якість, актуальність змісту та відповідність чинним освітньо-науковим вимогам НМК навчальної дисципліни відповідальність несе відділ ІР НААН, за яким закріплено відповідну навчальну дисципліну.

1.7. Визначення відповідальних за розроблення НМК навчальних дисциплін між науковців відділу ІР НААН здійснюється на засіданні відділу водночас з розподілом та закріпленням навчальних дисциплін за його працівниками.

1.8. НМК навчальної дисципліни підлягає обов'язковому періодичному перегляду та моніторингу, а також перезатвердженню у випадку внесення до нього суттєвих змін, наприклад, після затвердження нової редакції освітньо-наукової програми чи нового навчального плану, змін у нормативно-правовій базі відповідно до змісту навчальної дисципліни тощо.

1.9. Відповідальність за своєчасність та наповнення НМК навчальних дисциплін, закріплених за відділом несе завідувач відділу ІР НААН.

2. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

2.1. Метою Положення є підвищення якості навчального процесу за рахунок вдосконалення методичного забезпечення навчальних дисциплін та підвищення методичної майстерності професорсько-викладацького складу, оптимізація і інтенсифікація навчального процесу.

2.2. Передбачений Положенням обсяг НМК навчальної дисципліни дозволяє досягти необхідної якості освітньої діяльності, ефективно організувати самостійну та індивідуальну дослідницьку роботу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії.

3. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТА ПОВНОВАЖЕННЯ

3.1. Відповідальність за розроблення, перевірку, затвердження та внесення змін до Положення несуть завідувачі відділів ІР НААН та заступник директора з наукової роботи.

3.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться рішенням науково-методичних рад ІР НААН.

3.3. Положення набуває чинності після розгляду на Вченій раді ІР НААН та затвердження його директором.

3.4. Вимоги Положення є обов'язковими для виконання усіма відділами ІР НААН.

4. ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ НМК НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Навчально-методичні матеріали навчальної дисципліни розробляються відповідно до затвердженої робочої програми навчальної дисципліни і повинні передбачати логічно послідовний виклад змісту навчального матеріалу, використання сучасних технічних засобів навчання, що дають змогу засвоїти навчальний матеріал і набути практичних вмінь.

4.2. Якість і терміни підготовки структурних елементів НМК навчальної дисципліни контролює завідувач відділу ІР НААН за яким закріплена навчальна дисципліна НМК.

4.3. Результати внутрішнього контролю змісту та якості НМК розглядаються на засіданнях відділу ІР НААН за яким закріплена навчальна дисципліна НМК.

4.4. При подальшому викладанні навчальної дисципліни автори НМК вносять до нього зміни з метою поліпшення якості викладання, повного відображення сучасного стану науки та практики.

5. СТРУКТУРА НМК НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Матеріали НМК навчальної дисципліни повинні забезпечувати основні етапи освітнього процесу – подання навчальної інформації, її сприйняття, формування загальноосвітніх та закріплення знань, умінь і навичок, їх застосування й контроль, та основних функцій освітнього процесу.

5.2. НМК розробляються для всіх навчальних дисциплін відповідно до навчального плану, крім НМК навчальних дисциплін, які викладаються згідно договору про додаткову освітню послугу в Харківському національному технічному університеті сільського господарства імені Петра Василенка МОН.

5.3. НМК навчальної дисципліни включає такі обов'язкові компоненти: титульну сторінку, зміст, робочу програму навчальної дисципліни, методичні рекомендації/вказівки для практичних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, контрольні питання підсумкового контролю (тести) для виявлення ступеня засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичного матеріалу.

5.4. Навчально-методичні матеріали обов'язково розміщуються в електронній бібліотеці на електронних ресурсах ІР НААН з метою забезпечення освітньої діяльності здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії.

5.5. Основним документом НМК є робоча програма навчальної дисципліни.

6. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом, який затверджують на вченої раді ІР НААН.

6.2. Основним призначенням робочої програми навчальної дисципліни є ознайомлення здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та інших учасників освітнього процесу зі змістом навчальної дисципліни, критеріями та засобами оцінювання результатів навчання і встановлення відповідності результатів навчання з дисципліни програмним результатам навчання з освітньо-наукової програми зі спеціальності.

6.3. Робоча програма навчальної дисципліни складається з:

- опису мети вивчення навчальної дисципліни;
- переліку компетентностей та результатів навчання;
- програми навчальної дисципліни;
- тем аудиторних занять та самостійної роботи;
- форми підсумкового контролю;
- рекомендованих та додаткових джерел інформації,
- інформаційних ресурсів.

6.4. Робочі програми навчальних дисциплін оновлюють з урахуванням результатів моніторингу та періодичного перегляду освітньо-наукової програми, побажань і зауважень, отриманих від експертів з акредитації освітніх програм, здобувачів освіти, роботодавців тощо.

6.5. За рішенням Вченої ради ІР НААН дію робочої програми може бути продовжено на термін дії освітньо-наукової програми, а щорічні оновлення оформлюють у вигляді додатків до неї.

7. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

7.1. Методичні рекомендації для практичних занять та самостійної роботи навчальної дисципліни є нормативним документом, який затверджують на науково-методичних радах ІР НААН.

7.2. До методичних рекомендацій для практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни входить навчальна програма, тематичний план дисципліни, методичні рекомендації до практичних занять, контрольні запитання до тем, винесених для самостійного опрацювання та список

рекомендованої літератури і методичні рекомендації до самостійного опрацювання окремих тем.

7.3. Методичні рекомендації для практичних занять та самостійної роботи навчальної дисципліни оновлюють з урахуванням результатів моніторингу та періодичного перегляду освітньо-наукової програми, побажань і зауважень, отриманих від експертів з акредитації освітніх програм, здобувачів освіти, роботодавців тощо.

8. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

8.1. Підсумковий контроль засвоєння навчальної дисципліни проводиться за допомогою тестування, з метою виявлення ступеня засвоєння здобувачами ступеня доктора філософії теоретичного матеріалу та окремих тем навчальної дисципліни.

8.2. Розроблення питань для підсумкового контролю засвоєння навчальної дисципліни здійснюється у відділах, за якими закріплено відповідні дисципліни, особисто авторськими колективами наукових і науково-педагогічних працівників, на яких покладено функції викладання дисципліни.

8.3. Підсумковий контроль засвоєння навчальних дисциплін, які викладаються згідно договору про додаткову освітню послугу в Харківському національному технічному університеті сільського господарства імені Петра Василенка МОН, проводиться згідно НМК розроблених на відповідних кафедрах, у вигляді іспитів.

8.4. Критерії оцінювання засвоєння здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії навчальної дисципліни здійснюється за допомогою 100-бальної шкали оцінювання.

9. КОНТРОЛЬ ЗМІСТУ ТА ЯКОСТІ НМК НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

9.1. Види контролю змісту та якості НМК навчальної дисципліни поділяють на внутрішній та зовнішній.

9.2. Об'єктом внутрішнього контролю є своєчасне визначення відповідальних за розробку НМК з відповідної навчальної дисципліни.

9.3. Об'єктами зовнішнього контролю є своєчасність розгляду й затвердження робочої програми навчальної дисципліни, готовність НМК навчальної дисципліни до використання в освітньому процесі, якість розроблених НМК навчальних дисциплін, їх відповідність сучасному рівню розвитку науки, методики й технології здійснення освітнього процесу.

9.4. Завідувач відділу ІР НААН, за яким закріплена навчальна дисципліна, проводить внутрішній контроль за змістом та якістю НМК навчальної дисципліни.

9.5. Результати внутрішнього контролю за змістом та якістю НМК навчальної дисципліни відображають у протоколах засідання науково-методичних рад ІР НААН.

9.6. Зовнішній контроль за змістом і якістю розробки НМК навчальної дисципліни покладається на Вчену раду ІР НААН.

10. ПРОЗОРИСТЬ ТА ПУБЛІЧНІСТЬ

10.1. НМК навчальних дисциплін зберігають у паперовому та електронному вигляді протягом дії освітньо-наукової програми у відділі аспірантури та докторантури ІР НААН.

10.2. В електронному вигляді НМК навчальних дисциплін розміщують на електронних ресурсах ІР НААН.

10.3. Здобувачам вищої освіти ступеня доктора філософії має бути забезпечено вільний та зручний постійний доступ до робочої програми та іншого навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни (з урахуванням вимог законодавства щодо інформації з обмеженим доступом).

10.4. Рекомендовані для вивчення дисципліни література та інші джерела інформації мають бути доступні здобувачам освіти на безоплатній основі, зокрема: у бібліотеці, на електронних ресурсах; відкритих державних реєстрах, інформаційних системах, базах даних тощо; на зазначених у робочій програмі зовнішніх електронних ресурсах, що надають вільний доступ до інформації.